

Inburgering

1e meting 2021

Gemeente Almere

Colofon

Onder regie van

Gemeente Almere/BVLS/Onderzoek & Statistiek

Mirjam Boon

Hanifi Gökçe

Opdrachtgever

Gemeente Almere/Werk & Inkomen

Januari 2022

Contactgegevens

Gemeente Almere

Postbus 200

1300 AE Almere

Tel: 14 036

Mail: onderzoek&statistiek@almere.nl

Website: <https://oens.almere.nl/>

Twitter: @OSAlmere1

Inhoud

Colofon.....	1	Leerroutes (trajecten)	13
Samenvatting 1 ^e meting	3	Ontzorgen	14
Hoofdstuk 1: Inleiding	4	Opleidings- en taalniveau	14
Monitoring binnen Wet inburgering 2021.....	5	Uitstroom.....	14
In de geest van Wet inburgering 2021	5	Inburgeringsplicht.....	15
Leeswijzer	6	5. De praktijk.....	16
2. Feiten en cijfers	7	Invloed van corona	16
Spreiding over de stadsdelen	7	De dagelijkse gang van zaken.....	16
Geboorteland, leeftijd en huishoudenssituatie.....	7	Werkgroepen	17
Gezinshereniging	9	Regievoering vanuit gemeente	18
3. Taakstelling huisvesting	10	Nieuwe wet.....	19
Wonen	10	Verwachtingen uitgekomen?	20
Taakstelling en doorkijk naar 2021	11	6. Financiën.....	21
4. Inburgering.....	12	Bijlage 1	22
Brede intake en Persoonlijk plan Inburgering en Participatie	12		
Maatschappelijke begeleiding.....	13		

Samenvatting 1^e meting

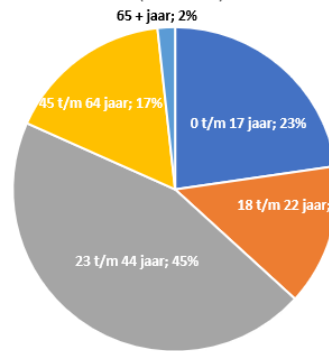
In deze 1^e meting kunnen we nog niet alle onderdelen meten. Dit komt omdat er nu nog alleen op klantniveau informatie gegenereerd wordt over de voortgang, bijvoorbeeld voor het vergroten van de zelfredzaamheid. In 2021 was hiervoor nog geen wettelijk kader waar deze informatie met elkaar gedeeld mocht worden. Daarnaast was het door corona niet mogelijk om een NOA-assessment af te nemen, waardoor er geen gegevens zijn over het opleiding- en taalniveau. In bijlage 1 staat exact omschreven welke onderdelen aanwezig zijn. In de samenvatting wordt alleen gerapporteerd over de gegevens die over 2021 beschikbaar zijn.

Samenstelling doelgroep

De doelgroep bestaat uit 1.207 vergunninghouders uit 50 verschillende geboortelanden, 43% komt uit Syrië, 45% is vrouw en 55% is man. De meeste vergunninghouders (52%) leven als paar met kind(eren) en 72% van de vergunninghouders komt in Almere wonen in het kader van gezinshereniging.

Leeftijdverdeling vergunninghouders 2022

(bron: BRP)

Inburgering

Uitstroom	Aantal
Ander inkomen of werk	72
Parttime werk	82
Aanvang studie	10
Uit het bestand	29
Totaal	193

Duaal traject	Aantal	Vorbereidend traject	Aantal
Onderwijsroute	21	Gericht op onderwijs	6
B1 route	9	Gericht op werk (B1)	40
Z-route	43	Zorgprofiel	1
Totaal	73	Totaal	47

Ontzorgen

53,6% van alle vergunninghouders met een uitkering werden in 2021 ontzorgd, dit duurde gemiddeld 137 weken.

Taakstelling

In 2021 zijn 233 vergunninghouders gehuisvest. De taakstelling was 315.

Uitkering

606 vergunninghouders ontvangen een uitkering, in 2020 waren dit er 582.

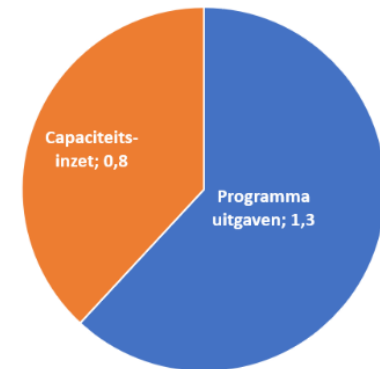
Niet in staat

120 vergunninghouders waren (nog) niet in staat om te participeren.

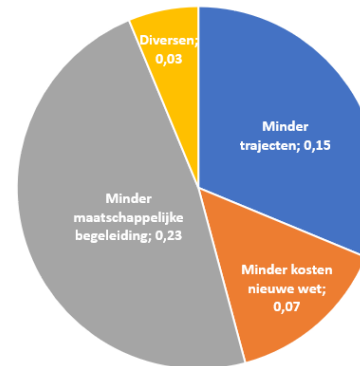
Financiën

Voor het programma was € 2,1 mln. beschikbaar; € 0,8 mln. voor capaciteitsinzet en € 1,3 mln. voor programmatische uitgaven zoals trajecten, maatschappelijke begeleiding en voorbereidingskosten nieuwe wet).

Verdeling van het budget van €2,1 mln. in 2021 (in miljoen)

Oorzaken van €0,48 mln onderbesteding in 2021 (in miljoen)

Bij de jaarrekening 2021 is er sprake van een onderbesteding van het beschikbare budget van afgerond € 0,48 mln.

Hoofdstuk 1: Inleiding

De gemeente Almere heeft sinds 2016 continu gewerkt aan een duurzame en integrale aanpak om vergunninghouders zo snel mogelijk een plek te geven binnen de Almeerse samenleving, het liefst via betaald werk. De nieuwe Wet inburgering is in november 2020 wederom uitgesteld naar 1 januari 2022. In de huidige wet- en regelgeving is de verantwoordelijkheid voor participatieactiviteiten en inburgeringsactiviteiten verdeeld, waarbij gemeenten verantwoordelijk zijn voor de participatiewet en de inburgeringsplichtige zelf verantwoordelijk is voor zijn of haar inburgering en taalactiviteiten. Door deze situatie is het voor gemeenten moeilijker om participatie en inburgering adequaat op elkaar af te stemmen. Vanaf 1 september 2021 is de gemeente Almere gestart met het werken in de geest van de nieuwe Wet inburgering.

Ontwikkelingen 2016 – 2021

- 2016: Hoge instroom van vluchtelingen. Programma *Van vluchteling naar Almeerder* is vastgesteld door de raad voor de periode 2016-2019.
- 2017: Europese subsidie (AMIF) voor de integrale aanpak die in het programma *Van vluchtelingen naar Almeerder* was omschreven. Subsidieperiode loopt van april 2017 tot maart 2020.
- 2018: De minister kondigt de nieuwe Wet inburgering aan (invoeringsdatum 1 juli 2020) en dat inburgering (participatie en taal) een nieuwe taak van de gemeente wordt. Programma *Van vluchteling naar Almeerder* is voortgezet vanuit deze nieuwe ontwikkeling, voornamelijk omdat er duidelijke parallellen te zien zijn in de werkwijze en de uitgangspunten in de ontwikkelde werkwijze van Almere en de nieuwe Wet inburgering.

- 2019: de wet wordt uitgesteld naar 1 januari 2021 en daarna naar 1 juli 2021.
- 2020: de wet wordt uitgesteld naar 1 januari 2022.
- 2021: vanaf 1 september 2021 wordt er op bepaalde onderdelen (doorlopende lijn vanaf het azc, het eerste gesprek in de brede intake en de methodiek ontzorgen in de geest van de nieuwe wet gewerkt.

Geleerde lessen

In 2017, 2018 en 2019 is het programma *Van vluchteling naar Almeerder* elk jaar gemonitord. De geleerde lessen zijn in de diverse monitoren *Vergunninghouders in beeld* opgenomen.

In 2017 is met subsidie van ZonMw een onderzoek gestart naar de uitvoering en effectiviteit van de diverse elementen uit dit programma. Dit onderzoek is in 2020 afgesloten met een eindrapportage waarin de bevindingen zijn opgenomen.

De geleerde lessen en de bevindingen uit de eindrapportage zijn meegenomen in het beleidskader *Inburgering 2021-2025* en de verdere uitwerking van werkprocessen, werkinstructies, beleidsregels etc. Vanaf 1 september 2021 is er gestart met een aantal processen in de geest van de nieuwe wet. Deze processen zijn in januari 2022 geëvalueerd. De uitkomsten uit deze evaluatie (zie paragraaf *Brede intake en Persoonlijk plan Inburgering en Participatie*, hoofdstuk 4) worden meegenomen in de verdere implementatie van de Wet inburgering.

Monitor Almeerse vergunninghouders in beeld 2021

Als we terugkijken op 2021 is de impact van het coronavirus wederom overduidelijk aanwezig. Corona heeft veel invloed gehad op onder andere het huisvestingsproces, het uitvoeren van assessments, het (taal)onderwijs dat grotendeels online is uitgevoerd, de uitvoering van de voorbereidende trajecten en het daadwerkelijk kunnen starten op een arbeidsplek.

In 2020 is er voor gekozen om het jaar 2020 in beeld te brengen door middel van een 0-meting. In 2021 wordt de monitor aan de hand van deze 0-meting verder uitgewerkt. Hierbij komen verschillende onderdelen aan bod waarbij de impact van corona in meer of mindere mate aan de orde is.

De monitor 2021 wordt opgebouwd aan de hand van onderdelen die binnen de nieuwe wet om monitoring vragen. Voor een aantal onderdelen moet hierbij de kanttekening worden gemaakt dat dit nog niet voor alle onderdelen van de nieuwe wet mogelijk is, omdat de wet is uitgesteld tot 1 januari 2022. De nieuwe wet is van toepassing op vergunninghouders (inclusief nareizigers) en gezins- en overige migranten¹. De monitor 2021 richt zich – vanwege het uitstel van de wet – enkel op vergunninghouders.

Monitoring binnen Wet inburgering 2021

Zoals ook opgenomen in de 0-meting in 2020, wil de regering tot verbetering van het inburgeringsstelsel komen ten opzichte van het huidige stelsel. Het nieuwe inburgeringsstelsel moet ertoe leiden dat inburgeringsplichtigen snel en volwaardig meedoen in de maatschappij, het liefst via betaald werk. Er wordt gewerkt aan een adaptief stelsel dat tijdig bijgestuurd kan worden indien de maatregelen in de praktijk anders blijken te werken dan voorzien. Een gedegen monitoring en evaluatie moet aan deze ambities bijdragen.

Het gaat daarbij vooral om indicatoren die inzicht geven in het doelbereik en de doeltreffendheid van de wet. Deze indicatoren hebben in ieder geval betrekking op:

- deelname en afronding van de onderdelen van de inburgeringsplicht
- welke leerroutes zijn gevolgd

---

¹ Gezinsmigranten zijn personen met een niet-Nederlandse nationaliteit die naar Nederland verhuizen om bij hun partner of ouder(s) te komen wonen en die afkomstig zijn van buiten de EU, EER of Zwitserland.

- het behaalde taalniveau na afronding van het inburgeringstraject
- de mate van arbeidsparticipatie (aantal uur, vorm van participatie)

De voortgang van het inburgeringsproces wordt gemonitord aan de hand van een aantal subdoelen:

- een tijdige start
- de doorlooptijd van het traject
- de mate van maatwerk
- de dualiteit (combinatie van taal- en arbeidsparticipatie)
- de kwaliteit van de uitvoering en inhoud van het traject

Genoemde indicatoren zijn – aansluitend op de 0-meting in 2020 – wederom opgenomen in de monitor 2021.

In de geest van Wet inburgering 2021

Vanaf 1 september 2021 is Almere gestart om op een aantal onderdelen in de geest van de nieuwe wet te werken. Het gaat dan om de volgende onderdelen:

1. Afstemming en het creëren van een doorlopende lijn tussen het asielzoekerscentrum en huisvesting binnen de gemeente Almere.
2. Intake, opstellen van een Persoonlijk plan Inburgering en Participatie (advies).
3. Ontzorgen en vergroten van de financiële zelfredzaamheid.

Deze monitor geeft ons inzicht in hoe we de huidige situatie kunnen beoordelen, waarbij we ook kunnen zien hoe dit zich verhoudt tot de 0-meting die is afgenomen in 2020.

Overige migranten zijn geestelijk bedienaren, zoals imams, rabbijnen en kloosterlingen, en vreemdelingen met een niet-tijdelijk humanitaire verblijfsstatus.

De uitkomsten van de monitor 2021 bieden de mogelijkheid om in 2022 de monitor nog verder te optimaliseren, zodat er een volwaardige monitor Inburgering ontstaat.

Leeswijzer

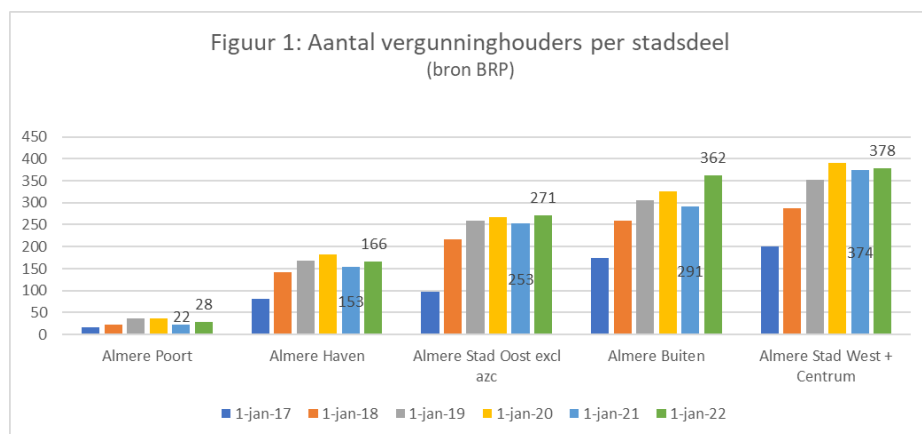
In hoofdstuk 2 wordt een beeld geschetst van de vergunninghouders die in Almere zijn komen wonen. In hoofdstuk 3 wordt ingegaan op de huisvestingstaak. In hoofdstuk 4 worden de inburgeringsonderdelen uitgelicht. In hoofdstuk 5 wordt door klantmanagers een beeld gegeven op de huidige werkwijze en de kansen en/of risico's die zij zien bij invoering van de nieuwe wet. Tot slot wordt de monitor 2021 afgesloten met een financiële paragraaf.

2. Feiten en cijfers

De gegevens in dit hoofdstuk hebben betrekking op de vergunninghouders die vanaf 2016 in Almere zijn komen wonen. Er zijn meer vergunninghouders in Almere, maar die behoren niet tot de doelgroep die in deze monitor is omschreven. De doelgroep bestaat uit vergunninghouders die (na verblijf op een asielzoekerscentrum (azc) in Almere wonen. En vergunninghouders die vanaf 2016 in Almere wonen of verblijven in het azc in Almere en die aan Almere 'gekoppeld' zijn, dat wil zeggen dat ze op termijn in Almere komen wonen.

Spreiding over de stadsdelen

Van alle vergunninghouders die op 1 januari 2022 in Almere woonden, behoren er 1.207 tot de doelgroep. De meeste vergunninghouders wonen in Almere Stad West inclusief Centrum en in Almere Buiten. Na de daling van vorig jaar, nam in alle stadsdelen het aantal vergunninghouders toe, het meest in Almere Buiten (figuur 1).

Geboorteland, leeftijd en huishoudenssituatie

De herkomst van vergunninghouders wordt steeds diverser. Op 1 januari 2022 kwamen de vergunninghouders uit 50 verschillende geboortelanden, terwijl er vorig jaar nog 47 geboortelanden geteld werden, in 2020 46 landen, 2019 40 en in 2018 33 geboortelanden. De grootste groep komt uit Syrië (43%), vorig jaar was 52% van Syrische herkomst, in 2020 58% en in 2019 62% (figuur 2).

Figuur 2. Aantal vergunninghouders naar geboorteland (peildatum 1 januari)

Geboorteland	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Syrië	381	626	698	699	570	530
Eritrea	43	69	97	101	107	101
Ethiopië	27	37	58	73	71	80
Irak	33	41	62	69	71	62
Iran	24	37	51	67	56	91
Afghanistan	11	29	33	35	41	49
Pakistan	<10	<10	22	32	40	79
Soedan	<10	<10	<10	<10	12	13
(N-/Z-) Jemen	<10	<10	<10	<10	12	15
Azië overig	22	40	61	60	60	93
Afrika overig	20	37	35	45	37	50
Europa	<10	<10	10+	10+	10+	30
Z/M Amerika	<10	<10	<10	<10	<10	14
Totaal	572	928	1131	1204	1094	1207

De grootste groep vergunninghouders is tussen de 23 en 44 jaar (45%), zie figuur 3. Bijna een kwart is kind (23%). Het aantal vergunninghouders van 45 jaar en ouder nam toe, in de jongere leeftijdsgroepen zijn er minder vergunninghouders leeftijdsgroepen dan vorig jaar (figuur 3A).

Figuur 3A. Leeftijdsofbouw van vergunninghouders (absoluut, peildatum 1 januari)

	2017	2018	2019	2020	2021	2022
0 t/m 17 jaar	188	287	314	308	278	274
18 t/m 22 jaar	68	153	180	183	162	170
23 t/m 44 jaar	261	371	472	523	451	542
45 t/m 64 jaar	50	105	151	174	183	200
65 + jaar	5	12	14	16	20	21
Totaal	572	928	1131	1204	1094	1207

Vergeleken met 2017 is het percentage kinderen afgenomen van 33% naar 23% in 2022, zie figuur 3B. De leeftijdsgroep 45 t/m 64 jaar is daarentegen toegenomen van 9% in 2017 naar 17% in 2022.

Figuur 3B. Leeftijdsofbouw van vergunninghouders (percentage, peildatum 1 januari)

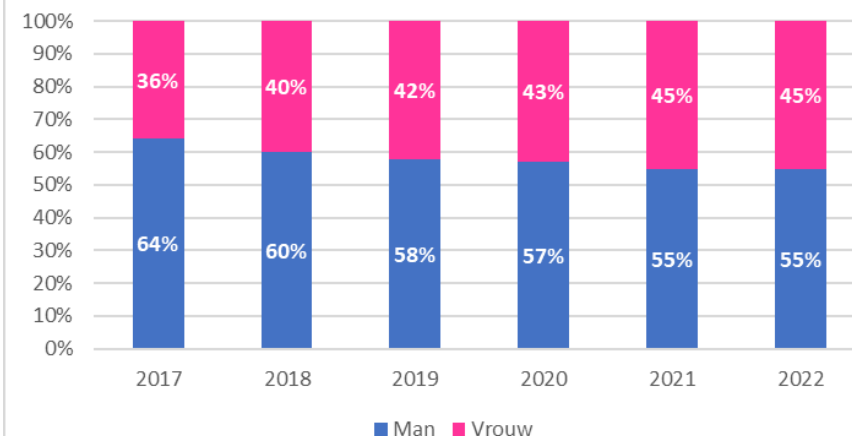
	2017	2018	2019	2020	2021	2022
0 t/m 17 jaar	33%	31%	28%	26%	25%	23%
18 t/m 22 jaar	12%	16%	16%	15%	15%	14%
23 t/m 44 jaar	46%	40%	42%	43%	41%	45%
45 t/m 64 jaar	9%	11%	13%	14%	17%	17%
65 + jaar	1%	1%	1%	1%	2%	2%

Het aantal vrouwen onder vergunninghouders stijgt sneller dan het aantal mannen. Inmiddels is 45% van de vergunninghouders vrouw, op 1 januari 2017 was dit 36% (figuur 4).

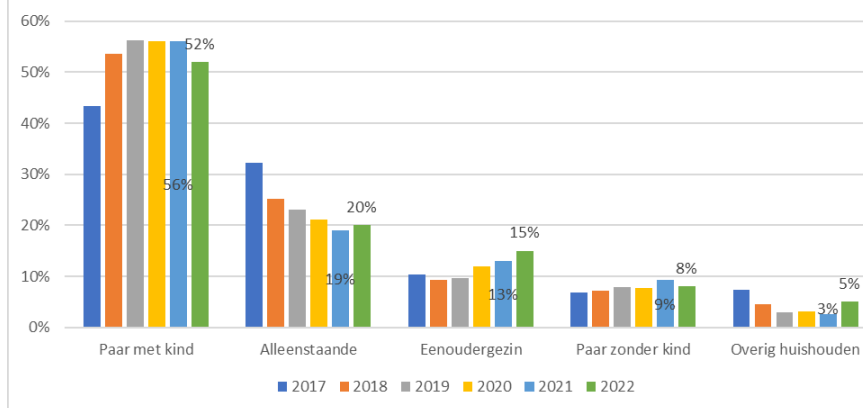
Figuur 5 toont de verdeling van personen, niet van huishoudens. Er zijn meer personen dan huishoudens. De meeste vergunninghouders leven als paar met kind(eren) (52%), maar dit aantal neemt wel iets af ten opzichte

van 2021 (56%) . Het aantal eenoudergezinnen neemt iets toe, van 13% in 2021 naar 15% in 2022.

Figuur 4: Verdeling geslacht (peildatum 1 januari, bron BRP)

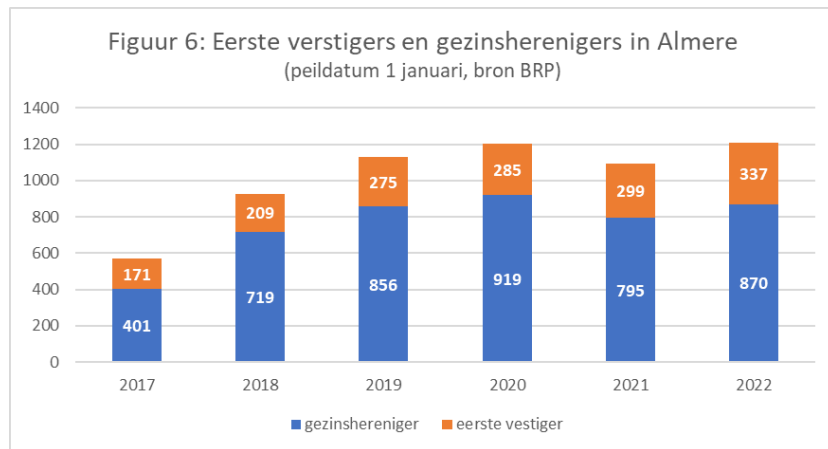

Figuur 5: Huishoudensvorm (peildatum 1 januari, bron BRP)

Gezinshereniging

Ongeveer driekwart van de vergunninghouders is in Almere komen wonen in het kader van gezinshereniging, zie figuur 6. In voorgaande jaren steeg het aantal gezinsherenigers sneller dan het aantal eerste vestigers, maar in 2020 nam het aantal vergunninghouders dat als gezinshereniger in Almere kwam wonen af, terwijl het aantal vergunninghouders dat als eerste vestiger naar Almere kwam licht toenam.

3. Taakstelling huisvesting

Het jaar 2021 had met 315 te plaatsen vergunninghouders een beduidend hogere taakstelling dan 2020 (172). Dit is veroorzaakt door de inhaalslag die door de Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND) is gemaakt om de voorraad oude asielaanvragen zo snel mogelijk te af te handelen.

In 2020 is er gestart met een achterstand van twintig personen. Deze achterstand was voor een klein deel van administratieve aard. Het vervullen van de taakstelling voor het jaar 2021 is in de eerste helft van het jaar deels bemoeilijkt door de coronacrisis. Het huisvestingsproces kwam enkele maanden stil te liggen, in de tweede helft van 2021 kwam het proces weer langzaam op gang. Daarnaast matchte het woningaanbod niet goed met wat nodig was voor de gezinssamentelling van de mensen op de wachtlijst. Het aantal alleenstaanden was ook beduidend hoger dan de andere jaren. Dit is een groep waarvoor het woningaanbod erg schaars is. Ook speelden extra eisen aan de huisvesting een rol, bijvoorbeeld vanwege medische beperkingen. Daarnaast zijn er ook afspraken met corporaties met betrekking tot andere doelgroepen vanuit de opgave Wonen en Zorg waarbij er sprake is van hetzelfde soort woningen als de (met name alleenstaande) vergunninghouders.

Figuur 8: Huisvesting alleenstaande vergunninghouders

	Bij referent	Corporatie-woning	Kamer-bewoning	Totaal
Aantal	1	47	14	62

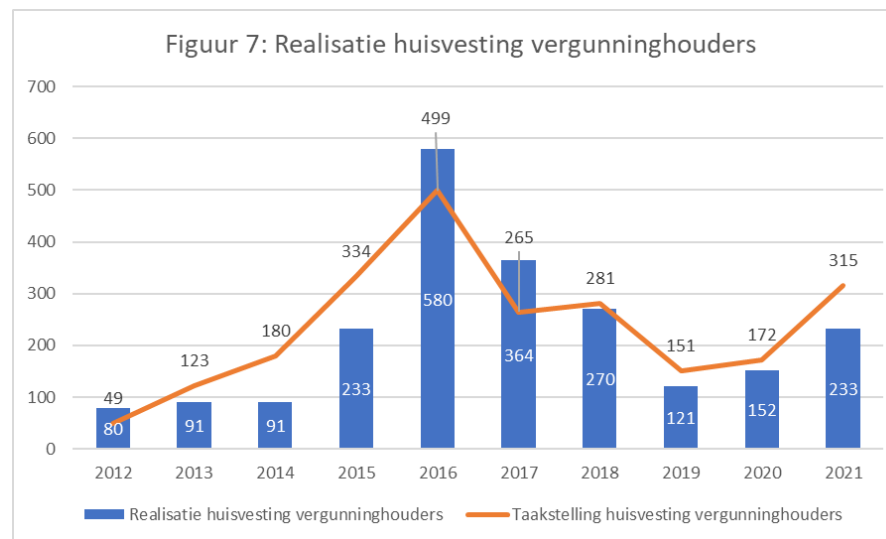
De contracten met de corporaties 's Heeren Loo en Vesteda over kamergewijze verhuur van een aantal woningen zijn in 2021 voortgezet.

² Alleenstaanden worden zoveel mogelijk onzelfstandig (kamergewijs) gehuisvest. Hiervoor zijn kamers in vrije-sector huurwoningen in en voormalig zorgvastgoed beschikbaar.

Ook zijn er gesprekken gevoerd om deze kamergewijze verhuur uit te breiden, zie figuur 8.

Wonen

In 2021 zijn, volgens de telling van het COA van eind december 2021, in totaal 233 vergunninghouders in Almere gehuisvest op een taakstelling van 315 (inclusief een achterstand van 20 uit 2020). Dit zijn alleenstaanden, gezinnen en nareizigers². Hiermee is er een achterstand van 82 personen ten opzichte van de taakstelling ontstaan, zie figuur 7. Oorzaken voor de achterstand zijn reeds aangegeven.

Verspreid over de hele stad en onderverdeeld naar type zijn hiervoor 85 sociale huurwoningen ingezet. Alleenstaanden worden zoveel mogelijk onzelfstandig (kamergewijs) gehuisvest. Hiervoor zijn kamers in vrije-sector-huurwoningen en in voormalig zorgvastgoed beschikbaar.

In figuur 9 is af te lezen hoeveel woningen van corporaties zijn ingezet voor de huisvesting van vergunninghouders en hoeveel vergunninghouders daarmee gehuisvest zijn³. NB: hier zitten altijd administratieve afrondings- en faseringsverschillen in, ook bij de huishoudenssamenstelling.

Figuur 9: Spreiding vergunninghouders over woningen 2021

	Woningen	Personen
De Alliantie	29	56
Ymere	39	114
Goede Stede	17	34
Totaal	85	204

Taakstelling en doorkijk naar 2021

De taakstelling voor het eerste halfjaar 2022 is met 203 personen (121 plus de achterstand van 82 uit 2021) iets hoger dan in het eerste halfjaar van 2021 (183 personen). Voor de tweede helft van 2022 is de verwachting dat de taakstelling nog hoger zal zijn dan de eerste helft van 2022.

Door de grote instroom van met name Afghaanse asielzoekers en de grote krapte op de woningmarkt is het een grote uitdaging om deze taakstelling te realiseren.

---

³ De cijfers tellen niet steeds tot dezelfde getallen op, maar zijn op zich allemaal juist. De detailverschillen worden veroorzaakt door verschillende meetmomenten van het COA en gemeente en verschillende momenten van registratie bij gezinshereniging.

Door het Rijk worden verschillende ondersteuningsmaatregelen aangeboden, waarvan momenteel bekeken wordt of deze voor het behalen van de taakstelling ingezet kunnen worden.

4. Inburgering

Vanaf 1 januari 2022 is de gemeente verantwoordelijk geworden voor een kwalitatief goed inburgeringsaanbod. In het nieuwe stelsel komen drie inburgeringsroutes, inclusief het onderdeel Kennis van de Nederlandse Maatschappij (KNM):

- De B1-route gericht op inburgering en het voorbereiden op de deelname aan de arbeidsmarkt.
- De Onderwijsroute gericht op voorbereiding en op instroom en deelname aan het reguliere onderwijs.
- De Z-route gericht op het vergroten van de zelfredzaamheid en het voorbereiden op deelname aan participatie bij voorkeur via (betaald) werk.

Daarnaast wordt de gemeente verantwoordelijk voor het aanbieden van een brede intake. Op basis van deze intake wordt voor de inburgeringsplichtige onder andere de meest passende inburgeringsroute vastgesteld. De gemeente maken hierover afspraken met de inburgeringsplichtige. Deze afspraken worden vastgelegd in een Persoonlijk plan Inburgering en Participatie (PIP). De gemeenten blijven, net als onder de huidige Wet inburgering verantwoordelijk voor het aanbieden van het Participatieverklaringstraject (PVT). Het huidige Oriëntatie op de Nederlandse arbeidsmarkt (ONA) wordt vervangen door de Module arbeidsmarkt en participatie (MAP).

In monitor 2021 wordt per onderdeel aangegeven hoe de toekomstige wet vertaald kan worden naar de huidige situatie. Dat betekent dat (nog) niet alle onderdelen gemonitord kunnen worden.

Brede intake en Persoonlijk plan Inburgering en Participatie

De brede intake is meer dan een intakegesprek en bestaat uit meerdere gesprekken. Het kennismakingstraject dat vooraf gaat aan het Persoonlijk

plan Inburgering en Participatie (PIP) begint bij het allereerste contact met de vergunninghouder tijdens het gesprek 'informatieverstrekking'. In dit gesprek worden de verplichtingen die de Wet inburgering behelst, uitgelegd. Ook wordt het aanbod van de leerroutes en de verschillende onderdelen daarvan besproken. De indrukken die de klantmanager opdoet in dit gesprek worden betrokken in de gesprekken die later volgen als onderdeel van de brede intake. Almere heeft ervoor gekozen bij de inrichting van de brede intake voor meerdere gesprekken, observaties, toetsingen en trainingen.

Deze aanpak biedt zowel de gemeente als de vergunninghouder de mogelijkheid om een betere inschatting te maken van de haalbaarheid van de beoogde leerroute. Ook wordt inzicht verkregen in de manier waarop invulling kan worden gegeven aan participatie tijdens het inburgeringstraject. Na afronding van de brede intake worden de uitkomsten van onder andere de haalbaarheid van de leerroute, motivatie en werkhouding en studievaardigheden verwerkt in het PIP. In het PIP worden naast de leerroute, de inburgeringstermijn en de vorm van participatie ook andere afspraken opgenomen, zoals deelname van kinderen aan voor- en vroegschoolse educatie (VVE) en praktische zaken als kinderopvang en eventuele reiskostenvergoedingen.

In het laatste kwartaal van 2021 is Almere gestart met het werken in de geest van de nieuwe wet. Almere wilde hiermee in een proeftuin toetsen hoe de beoogde werkwijze per 1 januari 2022 in de praktijk uitpakt. In deze proeftuin zijn de werkafspraken met het azc getoetst en verbeterd. Ook zijn er aan de hand van de gevoerde gesprekken in het kader van 'informatieverstrekking' verbetering aangebracht in de invulling en samenwerking met het COA. Er zijn daarnaast gesprekken gevoerd om de leefsituatie en uitgangspositie van de vergunninghouder in beeld te brengen. Deze zijn gezamenlijk gevoerd door de klantmanager Inburgering en klantmanager Diagnose. Naar aanleiding hiervan zijn de werkafspraken met de aanbieder van maatschappelijke begeleiding afgestemd.

Maatschappelijke begeleiding

Vergunninghouders in de leeftijd van 18 tot 64 jaar krijgen, na huisvesting in de gemeente, maatschappelijke begeleiding aangeboden. De maatschappelijke begeleiding is gericht op:

- Praktische ondersteuning
- Vergroten van de zelfredzaamheid op basis van bewezen gedrag en vaardigheid

In 2021 is de maatschappelijke begeleiding nauw aangesloten op het toekomstige PIP. Dit betekent dat maatschappelijke begeleiding rekening houdt met het probleemoplossend vermogen en de aanwezige vaardigheden bij de vergunninghouder op het moment van huisvesten.

Om rekening te houden met het aanwezige probleemoplossend vermogen wordt de zelfredzaamheid (de aanwezige kennis en gedrag) van de vergunninghouder bij huisvesting door de aanbieder van maatschappelijke begeleiding gemeten op zes onderdelen (gezondheidszorg, huisvesting, financiën, sociaal netwerk, gezinssituatie en algemeen). Hierdoor kan de aanbieder beter inspelen op de aanwezige kennis en ambitie om er voor te zorgen dat deze verder wordt vergroot en zichtbaar wordt in het gedrag van de vergunninghouder. De gemeente betreft deze vooruitgang bij de monitoring en bij de noodzaak tot verlengen van deze vorm van ondersteuning.

Leerroutes (trajecten)

Binnen de nieuwe wet zijn er drie verschillende routes, maar deze zijn nu nog niet beschikbaar. Er worden al wel duale trajecten aangeboden die lijken op de routes die onder de nieuwe wet gelden. Daarnaast worden er

voorbereidende trajecten gestart, die ook bij de invoering van de nieuwe wet verbonden kunnen worden aan de betreffende leerroutes.

In figuur 10 zijn de trajecten ingedeeld op basis van de nieuwe wet. In 2021 zijn er 73 vergunninghouders in een vorm van een leerroute (duaal traject) gestart.

Figuur 10: overzicht duale trajecten in 2021

Type route	Naam van het traject	Aantal
Onderwijsroute	IB+ ⁴	10
	HBO-schakeljaar	3
	UAF	6
	Taalcentrum 18+	2
B1 route	Taalsamen ⁵	9
Z-route	PrO traject (BBL- Entree) ⁶	43

Van de hoogopgeleide vergunninghouders volgden 6 een intensief inburgeringstraject via de Vrije Universiteit van Amsterdam, hiervan zijn 2 inmiddels succesvol afgerond. Vorig jaar volgden 5 zo'n traject en heeft 1 vergunninghouder dit succesvol afgerond.

Voorbereidende trajecten gericht op werk zijn vooral bedoeld om extra vaardigheden op te doen zodat de kans op een reguliere baan wordt vergroot, zie figuur 11. In 2020 volgden 138 vergunninghouders een voorbereidend traject, in 2021 waren dit er 40. Deze afname is te verklaren doordat een groot deel van de trajecten later of niet gestart zijn als gevolg van corona. Ook volgde 1 vergunninghouder een van de trajecten die specifiek inzetten op maatschappelijke participatie of sociale activering. In 2020 waren dit er 13.

⁴ Gericht op jonge vergunninghouders om hun voor te bereiden op een beroepsopleiding

⁵ Een traject voor het vergroten van het taalniveau naar B1

⁶ Jonge vergunninghouders (18-19 jaar) met een laag IQ die via een Entree-BBL-traject richting werk worden begeleid

Figuur 11: Overzicht voorbereidende trajecten 2020

Type traject	Naam van het traject	Aantal
Gericht op onderwijs	Intensief inburgeringstraject (VU)	6
Gericht op werk (B1)	MatcheZ	40
	Refugee company	
	Participatiefabriek	
Zorgprofiel	Sociale activering/ maatschappelijke participatie	1

Ontzorgen

In de nieuwe Wet inburgering is de gemeente verantwoordelijk voor het financieel ontzorgen van een vergunninghouder met een bijstandsuitkering voor een periode van minimaal zes maanden. Naast het verplicht technisch financieel ontzorgen (doorbetalen van de vaste lasten gedurende zes maanden) gaat het ook om het vergroten van de financiële zelfredzaamheid.

Figuur 12: overzicht ontzorgen

Ontzorgen	53,6 %
Duur van de ontzorgen	Gemiddeld 144 weken

In de huidige situatie wordt het ontzorgen voor een langere periode ingezet (gemiddeld 144 weken), zie figuur 12. Er zijn geen duidelijke afspraken over de duur van het ontzorgen, waardoor het voor langere tijd doorloopt. In de nieuwe wet wijzigt dit naar een periode van 26 weken, inclusief aandacht voor het vergroten van de zelfredzaamheid.

⁷ NOA, oftewel een 'persoonsprofiel scan vluchtelingen' is om de zelfredzaamheid, eventuele belemmerende factoren, werkzoekgedrag, het Nederlands en Engels taalniveau, de leerbaarheid, de persoonlijkheid en de competenties van een vergunninghouder in beeld te brengen. Deze scan maakt onderdeel uit van de integrale

In 2021 is het aanbod dat nodig is voor het vergroten van kennis over financiën geïnventariseerd en betrokken in de aanbesteding van de leerroutes. Daarnaast is in de laatste helft van dat jaar gewerkt aan de procesinrichting van ontzorgen. Er zijn werkafspraken gemaakt met de aanbieder van maatschappelijke begeleiding voor het regelen van zaken die betrekking hebben op het doorbetalen van de vaste lasten (huur, gas/water/elektra en ziektekostenverzekering). Ook zijn er afspraken gemaakt om het doorgeven van de juiste betalingskenmerken te kunnen versnellen. Om de relatief lange verwerkingstijd voor het toekennen van de toeslagen door de Belastingdienst zal de gemeente een overbruggingsuitkering verstrekken, zodat de vergunninghouder over genoeg leefgeld kan beschikken tot de toeslagen zijn toegekend en uitbetaald.

Opleidings- en taalniveau

In 2021 kwamen 158 vergunninghouders (nieuwe instroom) in aanmerking voor een NOA- assessment⁷. Vanwege de beperkingen van de coronamaatregelen was het niet mogelijk om het NOA- assessment af te nemen.

Uitstroom

In vergelijking met 2020 is er een lichte daling te zien van de totale uitstroom bij het vinden van ander inkomen of werk (van 236 in 2020 naar 193 in 2021). Dit is waarschijnlijk te verklaren door de coronacrisis. Het aantal vergunninghouders dat een ander inkomen of werk heeft gevonden is gestegen, van 51 in 2020 naar 72 in 2021, zie figuur 16.

intake met de klantmanager en Vluchtelingenwerk, van waaruit de vergunninghouder een passend vervolgetraject krijgt aangeboden. Het NOA-assessment wordt afgenomen op het moment dat een vergunninghouder wordt gehuisvest, er vindt geen vervolgmeting plaats.

Sommige vergunninghouders zijn niet in staat om een traject tot uitstroom te volgen vanwege psychische en/of lichamelijke klachten. In totaal zijn 120 vergunninghouders de aankomende zes tot twaalf maanden niet in staat om te participeren, in 2020 waren dit er 89.

Figuur 16: Uitstroomcijfers

	2017	2018	2019	2020	2021
Ander inkomen of werk	14	20	74	51	72
Parttime werk	30	101	137	137	82
Aanvang studie	4	44	29	32	10
Uit het bestand	34	28	27	16	29
Totaal	82	167	267	236	193

Het aantal vergunninghouders dat een (gezamenlijke) uitkering ontving is in 2021 toegenomen. In 2020 ontvingen 582 vergunninghouders een uitkering, in 2021 was dit 606.

Inburgeringsplicht

Deze informatie komt nu één op één van de klant zelf. Deze informatie wordt niet gedeeld met de gemeente. Dat betekent dat we alleen op macroniveau (hele populatie) iets kunnen zeggen over bijvoorbeeld hoeveel personen er nog inburgeringsplichtig zijn en de duur van de huidige inburgeringstrajecten. Dit geeft onvoldoende specifieke informatie. Met invoering van de nieuwe wet worden deze gegevens wel gedeeld.

5. De praktijk

Voor dit hoofdstuk zijn drie medewerkers van de gemeente geïnterviewd. Vorig jaar hebben deze drie medewerkers ook hun input gegeven over de toenmalige werkwijze van de gemeente om vergunninghouders zich zo snel mogelijk thuis te laten voelen in Almere. Deze medewerkers werken dagelijks met vergunninghouders in hun functie als accountadviseur vergunninghouders, klantmanager en inkomensconsulent. Hoe zijn hun werkzaamheden in 2021 verlopen met de aanloop naar de nieuwe wet, de werkgroepen, corona en bestaande groep vergunninghouders?

Invloed van corona

Door corona zijn de plannen van de doorlopende leerlijn – voorafgaand aan het starten van de proeftuin ten aanzien van de doorlopende lijn - niet goed van de grond gekomen. De meeste driegesprekken (gemeente, azc en vergunninghouder) gingen niet door. De warme overdracht vanuit het azc Almere ging alleen door als het azc dit nodig vond. In plaats daarvan werd de overdracht meer een administratieve afhandeling.

Het afgelopen jaar hadden de klantmanagers niet altijd het overzicht over het aantal vergunninghouders in de caseload. Daarbij werd het NOA assessment niet uitgevoerd vanwege corona, dus die mensen bleven daardoor meer buiten beeld. De klantmanager merkte ook op dat er daardoor geen vervolg meer was:

“Wij, als klantmanagers, hebben daarom in 2021 twee keer een actie uitgevoerd: ik heb met Vluchtelingenwerk gebeld met vragen over bepaalde klanten en daarna contact gezocht met deze klanten. En de tweede actie was in december; toen heeft een collega de klanten gescreend en een andere collega heeft deze klanten gesproken. De projectmatige aanpak zoals we die voor

ogen hadden van doorlopende lijn, gezamenlijke intake, plaatsing, enz. is bij zeer weinig klanten gebeurd.”

Door corona waren er minder trajecten beschikbaar. Vorig jaar was het traject bij Refugee Company een succes (van de 12 vergunninghouders hebben 10 het traject afgerond). In dit duale traject maakten de vergunninghouders een grote stap met hun taalniveau (van A2 naar B1). Vanwege corona en renovatie is het restaurant tijdelijk gesloten en werden er geen trajecten aangeboden. Toch bleef Baangericht bezig met het plaatsen van vergunninghouders bij bedrijven:

“Door corona was het niet mogelijk om bedrijven te bezoeken. Tussen de lockdowns door hebben we mensen kunnen plaatsen bij bedrijven. Een voorbeeld is Faily Dried Food in Almere. We hebben daar mensen voorgesteld, acht mensen zijn er gestart en vier hebben een contract gekregen. Nu hebben we een doorlopende lijn. Er werken ongeveer tien mensen, onder andere een wat ouder echtpaar tegen pensioenleeftijd aan. Ze wilden graag samen voor hetzelfde bedrijf werken. Het bedrijf zag het aanvankelijk niet zitten, maar ze mochten het toch proberen. En door hun inzet en dynamiek (ze brachten een goede sfeer mee) hebben ze nu een contract gekregen. Deze mensen wilden gewoon heel graag werken.”

De dagelijkse gang van zaken

Naast de voorbereidingen voor de nieuwe wet ging het reguliere werk ook gewoon door:

“Ik heb vorig jaar mensen begeleid naar werk. En daarnaast trajecten bedacht om mensen klaar te stomen voor werk. Alles gericht om mensen door te geleiden naar werk. Ik ben nu bezig

met het ontwikkelen van een voorstel voor een mbo-opleiding (BBL-niveau 2). Deze is echt gericht op het opleiden van vergunninghouders, om ze eerst klaar te stomen voor een startkwalificatie zodat ze daarna kunnen doorstromen naar een niveau 3 of 4. In de bestaande mbo-opleidingen is er onvoldoende aandacht voor extra taallessen en cultuurverschillen. Dit is specifiek nodig voor vergunninghouders. In samenwerking met het ROC, een bedrijf en de gemeente ontwikkelen we deze opleiding die daar wel op gericht is. Deze opleiding gaat ervoor zorgen dat het gat tussen de vergunninghouder en de arbeidsmarkt echt verkleind wordt. Zo proberen we duurzame uitstroom te creëren. Dit is voor de bestaande groep, niet voor de mensen die onder de nieuwe wet vallen. Een diploma is gewoon een duurzame oplossing. Als je een diploma hebt, kan je eigenlijk altijd wel aan het werk.”

“Ik heb me in 2021 beziggehouden met de standaard intakes, huisvesting en uitkeringen toegekend.”

“Mijn werkzaamheden bestonden uit het deelnemen in werkgroepen vanwege de voorbereiding van de implementatie van de nieuwe wet en ik heb geacteerd waar het mis ging in het huidige bestand. Er zijn wel nieuwe trajecten gestart, maar dat waren klanten uit het bestaande bestand, onder de oude wet. Er is te makkelijk gedacht over de tijd die we aan de voorbereiding van de nieuwe wet moesten besteden, naast het reguliere werk. Want ondertussen loopt de caseload op, omdat er bijvoorbeeld een collega vertrok die niet direct vervangen werd. Een aantal klanten waren daardoor nog niet direct aan een andere klantmanager gekoppeld. Mijn caseload steeg daardoor van 60 naar 100, terwijl

ik een derde van mijn tijd kwijt was aan de voorbereiding van de nieuwe wet.”

Werkgroepen

Om de nieuwe wet succesvol in te voeren zijn er werkgroepen bezig geweest met de voorbereiding van de implementatie van de nieuwe wet, het opzetten van trainingen, starten van proeftuinen en het uitwerken van processen. De respondenten waren betrokken in verschillende werkgroepen:

“Ik had veel overleg met de werkgroepen (werkgroep Doorlopende lijn, werkgroep Ontzorgen, werkgroep Leerroutes en werkgroepen om de processen in te delen en uitwerken). Ik had ook geen benul hoe enorm zo’n proces is. Dat heeft echt heel veel tijd gekost.”

“Ik zat vorig jaar in de werkgroep Leerroutes en bij de MAP-werkgroep. We hebben trainingen in elkaar zetten. Ongeveer 16 mensen volgen nu de MAP. Dat is een pilot, om te kijken of de training die we hebben gemaakt voldoet aan wensen en de eisen. En om te kijken of de training goed genoeg is om mensen klaar te stomen voor de arbeidsmarkt. De MAP is landelijk, er worden richtlijnen aangegeven, maar elke gemeente maakt zijn eigen training, helemaal gericht op de lokale arbeidsmarkt. We kijken echt naar wat er in Almere aanwezig is, de bedrijventerreinen en bijvoorbeeld de projecten zoals de Floriade.”

De werkgroep Financieel ontzorgen is een proeftuin gestart (werken in de geest van de nieuwe wet) om te oefenen met de nieuwe wet. De proeftuin heeft verbeterpunten opgeleverd. Volgens de medewerkers spelen deze verbeterpunten ook landelijk. De nieuwe wet stelt dat de

gemeente de zorgverzekering, huur, gas, licht en water vanuit de uitkering betalen. Nu kunnen bij sommige mensen deze kosten niet volledig worden betaald vanuit hun uitkering. Uit de proeftuin kwam naar voren dat soms de hele uitkering op gaat aan de kosten, de klant heeft dan geen geld om van te leven. Dan moeten ze leven van het geld wat ze terugkrijgen van de zorg- en huurtoeslag (en eventueel kinderbijslag en kindgebonden budget):

“Door de verschillende manieren en tijdstippen van uitbetalen van deze toeslagen kan het voorkomen er een periode ontstaat waar geen inkomsten zijn. En soms is er geld te weinig en dan kunnen we de rekeningen voor de klant niet betalen. We zoeken nu naar oplossing, bijvoorbeeld een lening (maar dat moet ook worden terugbetaald). Een andere optie is budgetbeheer, dat onderzoeken we nog. Een budgetbeheerder verstrekt leefgeld voor iemand die niet financieel zelfredzaam is, dat is niet voor al onze klanten een goede oplossing. De zelfredzame personen hebben dit niet altijd nodig. Het is dan erg betuttelend om deze mensen onder bewindvoering te plaatsen waar ze wekelijks geld van krijgen. Dat zijn allemaal afwegingen die gemaakt moeten worden. Daar is de werkgroep nu nog mee bezig.”

Om financieel te kunnen ontzorgen hebben de medewerkers alle contractinformatie nodig, zoals gegevens van de organisatie, bedrag, klantnummer, enzovoort. Uit de proeftuin is gebleken dat het voor de maatschappelijke begeleiding erg lastig is om informatie binnen vier weken te verzamelen. Het is bij één klant gelukt, in de zes maanden van de proeftuin.

Het proces van het financieel ontzorgen loopt spaak als de klant gaat werken en, naast salaris, nog een deel uitkering ontvangt. Dan is het deel

van de uitkering te weinig om de huur van te betalen en ontvangt de klant een brief van de gemeente dat er niet is voldaan aan het betalen van de huur. Daarom stellen de inkomensconsulent voor dat de rekeningen niet vanuit de uitkering worden betaald, maar vanuit de bankrekening van de klant zelf. Als er dan iets veranderd in de geldstroom (vanuit uitkering naar salaris), komt het toch van dezelfde bankrekening. De medewerker weet niet of een half jaar ontzorgen altijd genoeg is. De medewerker is voorstander van het geleidelijk opbouwen van financiële verplichtingen en het geleidelijk afbouwen van het financieel ontzorgen:

“Veel collega’s hebben nog veel vraagtekens bij het financieel ontzorgen van de nieuwe wet. Ook bij de maatschappelijke begeleiding zijn er vraagtekens. Het is ons wettelijk opgelegd en we hebben er maar mee te dealen.”

Regievoering vanuit gemeente

Volgens de medewerkers is het een goede ontwikkeling dat de regie weer terugkomt bij de gemeente. Onder de oude wet was er te weinig regie en controle op het inburgerings- en taaltraject, want dat was de eigen verantwoordelijkheid van de klant. De meningen zijn verdeeld, een medewerker vindt dat het goed geregeld is:

“Ik denk dat de gemeente Almere heel intensief, nauw luisterend naar de uitvoering, een goed proces heeft opgesteld waar de klantmanager daadwerkelijk regie heeft over het proces.”

Voor de ander zijn er nog onduidelijkheden:

“Voor ons, als uitvoerenden, is het nog niet altijd duidelijk welke budgetten voor welke trajecten/projecten beschikbaar zijn. Er is voor de nieuwe wet redelijk veel al ingekocht. Daarom moeten we

nu kijken naar wat we missen ten opzichte van wat er is ingekocht. En wat is er nodig voor de andere groep die nog onder de oude wet valt.”

En een medewerker wil nauwer betrokken worden:

“De klantmanagers willen meedenken over de aanbesteding van alle producten (brugklas, leerroutes en participatieverklaringstraject) in het kader van Inburgering. Niet alle aanbieders rapporteren hetzelfde. Wij willen invloed hebben op hoe en wat er wordt gerapporteerd. Die input van de rapportages missen wij af en toe. Bij de ene aanbieder is het goed geregeld, maar bij een ander verliep een traject op papier goed (een aantal jaren geleden), maar bij de afronding bleek dat veel kandidaten waren afgevalen doordat ze te hoog waren geplaatst. Tot nu toe zijn de klantmanagers nog onvoldoende betrokken bij de inkoop van de trajecten, terwijl wij wel de vergunninghouders in deze trajecten moeten plaatsen.”

Nieuwe wet

De nieuwe wet gaat alleen in voor de mensen die vanaf 1 januari 2022 een verblijfsvergunning krijgen. De andere mensen vallen nog onder de oude wet. Vanaf 1 september 2021 is de gemeente Almere gestart met de proeftuin. Hierin is onder andere opgenomen de doorlopende lijn; vanaf het azc, ontzorgen en het afnemen van een vragenlijst ten behoeve van het opstellen van het toekomstige Persoonlijk plan Inburgering en Participatie (PIP).

“Ik heb drie warme overdrachten gehad van cliënten uit andere azc’s dan Almere. In principe moet elke casemanager aan de gemeente waaraan de klant gekoppeld is, binnen twee weken dat

de klant het azc moet verlaten, een warme overdracht doen met de klantmanager van de vestigingsgemeente van de klant. Overloon en Luttelgeest zijn de enige azc’s die dat ook daadwerkelijk doen. Overloon deed dit telefonisch, zonder klant, en Luttelgeest met klant, een driegesprek. Het is de bedoeling dat het gebeurt, maar iedere azc geeft er een eigen invulling aan. Het mooist is zoals Luttelgeest het zou doen, maar soms is een kort overzicht op papier/mail ook voldoende.”

“Er is goed over nagedacht hoe we de nieuwe vergunninghouders laten integreren. Zo wordt de MAP veel sneller ingezet. Wij, als accountmanagers en klantmanagers, gaan de mensen veel sneller zien en we hebben een beter beeld van onze klanten. We kunnen gericht met deze mensen aan de slag, al tijdens de inburgering. De echte topper vindt zijn/haar weg wel, die hoeft je niet eens te begeleiden. De mensen die wel graag willen, maar waar nog een drempeltje zit, die kunnen wij helpen.”

“Wat heel goed werkt is de persoonlijke aanpak die wij bij Baangericht hebben voor de klanten. Wij kijken specifiek naar de klant, wat heeft deze nodig om aan het werk te komen. Dit verandert niet in de nieuwe wet. Behalve de MAP en het eerder zien van de klanten verandert er niet veel in onze werkwijze, behalve dat er een scheiding wordt aangebracht. Nu krijgen we de hele groep om te begeleiden naar werk en in de nieuwe wet zien we alleen de mensen die een B1 route volgen. Dit zijn mensen met potentie. De anderen zullen wij waarschijnlijk niet meer zien. Deze mensen komen in de onderwijsroute of zelfredzaamheids-route. Zij worden begeleid in de route waarin zij zitten.”

Verwachtingen uitgekomen?

Vorig jaar spraken de medewerkers hun verwachtingen uit over de nieuwe wet. Wat is er van deze verwachting geworden?

“Mijn verwachtingen zijn uitgekomen. Er is een tijdswinst, omdat de mensen eerder starten met de inburgering, niet pas als ze hier een woning hebben. Ook van de combinatie taal en participatie verwacht ik veel. Dat gaat nu pas starten, dat hebben we in de proeftuin niet kunnen onderzoeken. We zijn ook gestart met de pilot van de MAP.”

“De implementatie van de nieuwe wet pakt de gemeente goed op, op alle lagen. Er wordt goed geluisterd naar de mensen in de uitvoering. Meerwaarde!

Ik sta nog gedeeltelijk achter deze uitspraak van vorig jaar. In grote lijnen klopt het, in de details is het minder. De nieuwe wet heeft nog steeds een meerwaarde.”

“Zin in de nieuwe wet. Ik hoop dat het gaat zoals we nu bedenken.

Ik heb nog steeds heel veel zin in de nieuwe wet.”

6. Financiën

Voor het programma Vluchtelingen was in 2021 een totaalbedrag van € 2,1 mln. aan middelen beschikbaar, enerzijds voor het reguliere programma 2021 en anderzijds voor de voorbereidingen voor de invoering van de nieuwe wet Inburgering. Van dit bedrag was € 0,8 mln. bestemd voor capaciteitsinzet (apparaat) en € 1,3 mln. voor programmatische uitgaven (o.a. individuele trajecten, maatschappelijke begeleiding, voorbereidingskosten nieuwe wet).

Bij de jaarrekening 2021 is er sprake van een onderbesteding van het beschikbare budget van afgerond € 0,48 mln. Belangrijkste oorzaken van dit overschot zijn:

- a. Lager aantal individuele trajecten door minder vergunninghouders (€ 0,15 mln. voordeel);
- b. Lagere voorbereidingskosten voor de invoering nieuwe wet Inburgering per 1 januari 2022 (€ 0,07 mln. voordeel);
- c. Een beperkter aantal trajecten voor maatschappelijke begeleiding (€ 0,23 mln. voordeel);
- d. Diverse kleinere afwijkingen.

Tegenover de lagere uitgaven voor maatschappelijke begeleiding staan echter ook lagere rijksinkomsten van gelijke omvang (€ 0,23 mln. nadeel)

Het resultaat van het programma Vluchtelingen wordt conform bestaand beleid verrekend met de reserve vluchtelingen.

Bijlage 1

Hoofdstukken	Onderwerpen	0-meting 2020	1 ^e meting 2021	Structureel vanaf 2022
Samenstelling doelgroep	Geboorteland, leeftijdsopbouw, geslacht gezinssituatie.	Bekend	Bekend	Bekend
	Opleidingsniveau	Beperkt bekend	Onbekend	Bekend
Taakstelling	Verloop taakstelling	Bekend	Bekend	Bekend
	Taakstelling 2021	Bekend	Bekend	Bekend
Inburgering				
Dualiteit	Type leerroute (combinatie participatie/taal)	Huidige trajecten	Huidige trajecten	Bekend
Participatie	Tussentijds afschalen	Onbekend	Onbekend	Bekend
	Vormen (arbeids)participatie	Bekend	Bekend	Bekend
Ontzorgen	% ontzorgen	Bekend	Bekend	Bekend
	Duur van het ontzorgen	Bekend	Bekend	Bekend
	Financiële zelfredzaamheid	Onbekend	Onbekend	Bekend
Inburgeringsplicht	Tijdstip vergunning en start leerroute	Onbekend	Onbekend	Bekend
	Duur van de leerroute	Onbekend	Onbekend	Bekend

Hoofdstukken	Onderwerpen	0-meting 2020	1 ^e meting 2021	Structureel vanaf 2022
Taalniveau	Taalniveau bij de start	Beperkt bekend	Onbekend	Bekend
	Taalniveau tussentijds	Onbekend	Onbekend	Bekend
	Taalniveau einde inburgering	Onbekend	Onbekend	Bekend
Uitstroom	Werk	Bekend	Bekend	Bekend
	Parttime werk	Bekend	Bekend	Bekend
	Onderwijs	Bekend	Bekend	Bekend
	Anders	Bekend	Bekend	Bekend
Leefgebieden	Problematiek aanwezig op:			
	% financiën/schulden	Onbekend	Onbekend	Bekend
	% gezondheid	Onbekend	Onbekend	Bekend
	% gezinssituatie	Onbekend	Onbekend	Bekend
Financiën		Bekend	Bekend	Bekend